Themabijeenkomst Afval en grondstoffen

Agenda

19:15 uur – 19.30 uur Inloop

19:30 uur – 19.45 uur Welkom en inleiding

19:45 uur – 20.00 uur 1 Toekomstige milieustraatfunctie
20.00 uur – 20.15 uur 2 Inzameling oud papier en karton met vrijwilligers
20.15 uur – 20.30 uur 3 Inzameling snoeiafval in het buitengebied
20.30 uur – 20.45 uur 4 Inzameling luier- en incontinentiematerialen

20:45 uur – 21.00 uur Afsluiting

Aanmeldingen

NAAM	FRACTIE	RAADSLID / BURGERLID	DATUM AANMELDING
Joop Neijs	ONS Bernheze	Burgerlid	21-03-2024
Kelly Vos-Baarslag	Progressief Bernheze	Burgerlid	26-03-2024
Adri School	CDA	Raadslid	26-03-2024
Hans Bongers	ONS Bernheze	Raadslid	27-03-2024
Rob Houweling	Lokaal	Raadslid	28-03-2024
Toon van Vugt	SP	Raadslid	04-04-2024
Erwin van Kessel	CDA	Raadslid	06-04-2024

Ook aanwezig
- Rien Wijdeven (wethouder)
- Ingrid Lammerse
- Nathalie Sijsma
- Sanne Sonder (commissiegriffier)

Totaal 11 personen

19:30 uur – 19.45 uur Welkom en inleiding

Nederland is bezig met de transitie naar de circulaire economie die in 2050 volbracht dient te zijn. Als regisseur van de inzameling en verwerking van afval- en grondstoffen spelen gemeenten een belangrijke rol in deze transitie. In lijn met de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen heeft het Uitvoeringsprogramma VANG-Huishoudelijk afval 2021-2025 als doel de zuiverheid van de ingezamelde huishoudelijke afvalstromen te verbeteren. Hoe zuiverder de afvalstromen, hoe beter de kwaliteit van de uit recycling herwonnen grondstoffen en hoe hoogwaardiger hun toepasbaarheid. Gemeenten zetten zich in om de hoeveelheid restafval terug te dringen en om de kwaliteit van de afvalscheiding te verbeteren.

In de omgevingsvisie Bernheze 2040 is de ambitie opgenomen om in 2050 100% circulair te zijn. De eerste stap daartoe is om in 2030 50% van de grondstoffen te herwinnen uit afvalstromen (niet-primaire grondstoffen) zodat 50% minder primaire grondstoffen aan de aarde onttrokken hoeven te worden.

De landelijke doelstellingen m.b.t. restafval-reductie:
- *Vanaf 2020 maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar .*
- *Vanaf 2025 maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar.*

Vanaf 2020 worden vraagtekens geplaatst bij de haalbaarheid en wenselijkheid van de landelijke ambitie om in 2025 maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar in te zamelen. Als de nadruk blijft liggen op reductie van het gewicht van het restafval, kan de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde afvalstromen onder druk komen te staan, terwijl juist de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde afvalstromen voorwaardelijk is voor het herwinnen en hergebruiken van grondstoffen. Steeds meer gemeenten laten de doelstelling om vanaf 2025 maximaal 30 kg restafval in te zamelen los en ook landelijk is dat gedaan.

Om hoogwaardige recycling mogelijk te maken is meer nodig dan het op orde brengen van de afvalinfrastructuur (de middelen en processen voor de inzameling). Voor de transitie is commitment van inwoners doorslaggevend. Het niveau van de serviceverlening, de dienstverlening op de milieustraat en beheersing van de kosten beïnvloeden het draagvlak voor milieumaatregelen onder inwoners evenals adequate communicatie en educatie.

Huidige situatie
In 2023 is in de gemeente Bernheze gemiddeld 96 kg restafval per inwoner opgehaald. Daarmee is de doelstelling van 2020 (max. 100 kg restafval per persoon per jaar) ruimschoots behaald. Het restafval bestond uit 71 kg fijn restafval (aangeboden in de kliko of verzamelcontainer) en 25 kg grof restafval dat inwoners bij de milieustraat inleverden. Uit het rapport blijkt:
Wat gaat goed
- *De huidige vormgeving van de inzameling vormt een goede basis waarmee de gemeente Bernheze aanzienlijke stappen heeft gezet in de reductie van het restafval.*
- *Na systeemwijzigingen (aanpassingen diftar en inzamelfrequentie) is in 2022 de hoeveelheid restafval per persoon per jaar gedaald naar 96 kg.*
- *Waar het gaat om het fijn restafval (ingezameld aan huis) scoort de gemeente Bernheze met 71 kg per persoon per jaar beter dan het landelijke gemiddelde van 93 kg in gemeenten met dezelfde stedelijkheidsklasse.*
- *Voor laagbouwlocaties is de potentie van systeemwijzigingen benut.*

Wat kan beter
- *Waar het gaat om grof restafval (milieustraatstromen) scoort de gemeente Bernheze met 25 kg per persoon per jaar minder goed dan het landelijke gemiddelde van 19 kg in gemeenten met dezelfde stedelijkheidsklasse.*
- *Het restafval bestaat voor een aanzienlijk deel uit etensresten.*
- *De dienstverlening aan bewoners van hoogbouw en laagbouw is niet gelijk.*
- *Bij hoogbouwlocaties ontbreken containers voor het aanbieden van groente-, fruit- en etensresten (gfe) afval, terwijl vanaf 2024 een aparte gfe-voorziening ook bij hoogbouw verplicht is.*
- *Bij hoogbouwlocaties ontbreekt de financiële prikkel voor het verminderen van restafval.*
- *Een deel van de inzamelmiddelen en -voorzieningen is verouderd: het minicontainerpark (kliko's), de ondergrondse glascontainers, de bovengrondse restafvalcontainers voor de hoogbouw en de milieustraat.*

Doelstellingen
Op basis van het bovenstaande is het van belang dat de infrastructuur en werkwijze van de afvalinzameling worden geactualiseerd. Dit is vertaald naar de volgende doelstellingen:
- *Milieu: focus op kwalitatief goed gescheiden afvalstoffen.*
- *Service: maak het inwoners makkelijk om grondstoffen te scheiden met gelijk serviceniveau voor iedereen.*
- *Kosten: grip op de kosten door een lange termijnvisie en -planning voor onderhoud en beheer.*

Strategie
De strategie van de afgelopen jaren was gericht op het inregelen van de dienstverlening door de Afvalstoffendienst. In de volgende fase komt de focus te liggen op het actualiseren van de infrastructuur van de afvalinzameling met als doel het verder verbeteren van het afvalscheidingsresultaat. Daartoe stellen we dit jaar een nieuw Afval- en grondstoffenbeleidsplan op.
Het beleidsplan wordt mede gebaseerd op de uitkomsten van de themabijeenkomst van de commissie Ruimtelijke Zaken.

De punten die vanavond aan bod komen zijn punten waarvan de inschatting is dat deze discussie opleveren. Minder controversiele punten komen in de uitwerking. De commissieleden worden uitgenodigd om punten die zij graag opgenomen zien worden in het beleid aan de opstellers van het nieuwe beleid mee te geven.

***Vraag**: Het sturen richting een circulaire economie is lastig. Gemeenten zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van milieuvriendelijke verwerkingscapaciteit, zoals bij luiers. Hoe kan er druk gezet worden?*
De VNG en NVRD behartigen de belangen van gemeenten bij de onderhandelingen met de producenten over de UPV's (= de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid).
Bij aanbestedingen voor afvaltransport en -verwerking worden de MVOI-richtlijnen gehanteerd.

***Vraag**: In Bernheze is de prijs per lediging van de restafvalcontainer hoog. Welk percentage van de inwoners voert hun huishoudelijk afval af als bedrijfsafval?*
Dat is niet onderzocht en hebben we niet in beeld. Analyse van de ledigingsgegevens (te ontsluiten via de BSOB) kan ons op het spoor brengen van huishoudens die hun restafvalcontainer nooit aanbieden. Dat zou een indicatie kunnen zijn van het afvoeren van huishoudelijk afval in de bedrijfsafvalstroom, maar kan ook duiden op iets anders: vervuiling van de woning; dumping; afvoer van restafval in de gescheiden monostromen; een onbewoonde woning zonder uitschrijving; een niet opgemerkt overlijden. De inwoner of mantelzorger kan het restafval naar de milieustraat brengen of verplaatsen naar familie/bekenden in een gemeente zonder diftar. Of de inwoner heeft een Zero Waste levenstijl.

19.50 uur – 20.05 uur Onderwerp 1 Toekomstige milieustraatfunctie

Huidige situatie
De huidige milieustraat is verouderd en er is geen mogelijkheid tot uitbreiding. De milieuvergunning is op dit moment niet toereikend voor het aanbod van afvalstromen. Daarbij wordt de mileustraat vanuit beleidsmatig oogpunt steeds belangrijker met de functie als circulair grondstoffenplein. Dit vormt aanleiding om een visie te ontwikkelen over de toekomst van de milieustraat en wat de gemeente Bernheze daarbij belangrijk vindt.

Tijdens een opiniërende bijeenkomst op 9 september 2020 bracht de commissie in dat zij zowel een eigen milieustraat als het gebruikmaken van omliggende milieustraten als mogelijkheid voor de toekomst zien. Er is een onderzoek uitgevoerd naar een gezamenlijke milieustraat op industrieterrein Heesch maar dit scenario bleek niet haalbaar te zijn.

Voorgesteld wordt om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de volgende toekomstscenario's:
1. *Renovatie van de huidige milieustraat (De Morgenstond 4, 5473 HG Heeswijk-Dinther).*
2. *Samenwerking met omliggende gemeenten*
3. *Mobiel scheidingsstation*
4. *Een combinatie van bovenstaande scenario's*

Toetsingscriteria om de toekomstscenario's te vergelijken:
- *Mogelijkheid tot afvalscheiding (reparatie, demontage, educatie en hergebruik)*
- *Reistijd*
- *Wachttijd*
- *Openingsuren*
- *Kosten per aansluiting*
- *Vergunningscapaciteit*

Vraag aan de commissie ruimtelijke zaken:
Wat zijn jullie ideeën bij deze verschillende invullingen? De commissieleden zouden graag zien dat ook de mogelijkheden om samen te werken met lokale ondernemers wordt onderzocht.

Peiling
Hoe ziet de ideale milieustraat oplossing eruit?
75% geeft de voorkeur aan renovatie van de huidige locatie. 25% geeft de voorkeur aan samenwerking met andere gemeenten (en lokale ondernemers).

Wat nemen we mee uit deze discussie?
- Een commissielid ziet met lede ogen aan dat veel herbruikbare goederen bij de milieustraat worden aangeboden. Hij zouden graag zien dat kringloopwinkels minder kritisch zijn bij de inname van goederen.

Niet de te kritische houding van de kringloopwinkels vormt het probleem, maar de hardnekkige gewoonte van de gemiddelde consument om alles nieuw aan te schaffen. Zolang het aanbod van herbruikbare spullen groter is dan de vraag, móeten kringlopen kritisch zijn. Nu al blijken zelfs de mooiste goederen soms lastig verkoopbaar en wordt een deel van de ingenomen goederen alsnog naar de milieustraat gebracht.

- Er wordt erg veel hout gebracht. Is dit wel allemaal huishoudelijk afval of zijn er wellicht bedrijven die hout afvoeren via de milieustraat?
- Bij de milieustraat wordt niet of nauwelijks gecontroleerd of de aanbieder woonachtig is in de gemeente Bernheze. De prijzen op de milieustraat van Oss zijn flink hoger. Brengen inwoners van Oss wellicht hun afval naar onze milieustraat? Met de invoering van een milieupas kan afvaltoerisme worden tegengegaan.
- Onderzoek samenwerking met de milieustraat in Oss (voor inwoners van Heesch en Nistelrode) en Schijndel (Heeswijk-Dinther) of met particuliere bedrijven.
- Overweeg meer afvalstromen onder te brengen bij de groendepots en de openingstijden van deze voorziening te verruimen.
- Een commissielid stelt een verplaatsing van de milieustraat naar in Loosbroek voor vanwege de centrale ligging in de gemeente.

Een milieustraat brengt veel vrachtverkeer met zich mee. De infrastructuur in de omgeving van Loosbroek is daar niet op berekend. De ruimtelijke inpassing van een milieustraat op deze locatie is eveneens weinig kansrijk. Om te kunnen voldoen aan milieunormen wordt een milieustraat gevestigd op een bedrijven- of industrieterrein.

20.05 uur – 20.20 uur Onderwerp 2 Inzameling oud papier en karton door vrijwilligers

Huidige situatie
In de gemeente Bernheze wordt traditiegetrouw het oud papier opgehaald door vrijwilligers die aan verschillende verenigingen verbonden zijn. Bernheze hecht hier waarde aan vanwege de maatschappelijke betrokkenheid van de vrijwilligers en de opbrengsten die ten goede komen aan de verenigingen. Momenteel zamelen 24 verenigingen oud papier in. Het aantal betrokken vrijwilligers en hoe vaak zij per jaar achter de vrachtwagen lopen is onbekend. Het bedrag dat verenigingen ontvangen, wordt jaarlijks vastgesteld en is gebaseerd op de marktprijzen van het oud papier en karton. In 2023 is circa € 94.000,- aan vergoedingen aan de verenigingen overgemaakt.

De veiligheid staat onder druk
Het werk achter een inzamelvoertuig is niet zonder risico. Veel gemeenten worstelen met de vraag of de risico's die de vrijwilligers tijdens de inzamelingswerkzaamheden lopen, nog wel verantwoord zijn. Of hun veiligheid voldoende kan worden geborgd staat ter discussie. De voertuigen worden steeds sneller, groter en technisch complexer. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties en heeft landelijk zelfs een aantal keer geleid tot dodelijke ongelukken. Vanwege deze toenemende risico's stellen verzekeraars toenemende eisen bij aansprakelijkheidsprocedures.
Om deze redenen doen veel afvalinzamelaars niet mee aan aanbestedingen waarbij het oud papier en karton door vrijwilligers wordt ingezameld. Ook voor de gemeente Bernheze wordt de sturende en controlerende taak voor de veiligheid van de vrijwilligers steeds moeilijker. Daarnaast vraagt het waarborgen van de veiligheid van de vrijwilligers een disproportionele inspanning van de gemeente Bernheze.

Administratieve lastendruk
Per vereniging wordt het opgehaalde papier inzichtelijk gemaakt, per vereniging worden de voorschotten uitbetaald en per vereniging wordt het uiteindelijk aangeleverde papier verrekend. De coördinatie hiervan zorgt voor een hoge administratieve lastendruk.

Regionale trends
Vanwege bovenstaande argumenten stoppen veel gemeenten met het inzamelen van oud papier door vrijwilligers. Enkele recente voorbeelden zijn Land van Cuijk, Heusden, de gemeenten waar Avri inzamelt (Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel) en waar Cure de inzameling verzorgt (Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Valkenswaard). In enkele gemeenten wordt een afbouwregeling toegepast, zodat verenigingen de tijd hebben om aanvullende inkomsten te zoeken.

Alternatieve inzamelmethodes en scenario's
De toenemende veiligheidsrisico's en de administratieve lastendruk maken deze inzamelwijze tot een relatief dure methode in Bernheze. Het alternatief is om de inzameling van oud papier en karton professioneel te organiseren. We onderscheiden de volgende scenario's:

- *Inzameling met inzet van vrijwilligers onveranderd doorzetten.*
- *Inzameling met inzet van vrijwilligers voortzetten met een vergoedingenplafond.*
- *Inzameling met inzet van professionals via huis-aan-huis inzameling.*
- *Inzameling met inzet van professionals via ondergrondse inzamelcontainers.*

De scenario's met inzet van professionals kunnen worden gecombineerd met een variant waarbij de verenigingen worden gecompenseerd voor het wegvallen van inkomsten uit de papierinzameling, bijvoorbeeld middels een vergoeding voor structurele zwerfafval-activiteiten door vrijwilligers, de zogenaamde Zwerf Afval Pakkers (ZAP'ers).

Vraag aan de commissie ruimtelijke zaken:
Wat is jullie opinie over de inzet van vrijwilligers bij de inzameling van oud papier?

Peiling
Wat heeft jullie voorkeur: inzameling door professionals of door vrijwilligers?
75% geeft de voorkeur aan de inzet van vrijwilligers. 25% ziet liever dat professionals de papierinzameling verzorgen.

Wat nemen we mee uit deze discussie?

- Het kost veel energie om de inzameling met vrijwilligers draaiend te houden. Het aantal vrijwilligers neemt bij veel verenigingen af. Op dit moment staan er geen verenigingen op de wachtlijst. Als er een vereniging afvalt, neemt een andere vereniging die straten erbij. Er wordt niet actief geworven onder verenigingen die nog niet deelnemen aan de papierinzameling.
- De opbrengsten van oud papier zijn de laatste tijd sterk gedaald. De vergoeding voor verenigingen niet. Het instellen van een aan de papierprijs gekoppelde vergoedingenplafond kan voorkomen dat de lasten van de papierinzameling te hoog oplopen.
- De gemeente Wijchen gebruikt een minicontainer voor oud papier. Deze wordt 1x per maand geleegd.

Een nadeel van de introductie van een minicontainer voor de inzameling van oud papier is dat het de drempel om stoorstoffen toe te voegen verlaagt. Een voordeel is dat door het extra gemak de hoeveelheid ingezameld papier per huishouden toeneemt. Een extra voordeel is dat bij slecht weer tijdens de inzameling de kwaliteit van deze

grondstof beter blijft en de kosten voor de verwerking van een vracht lager zijn omdat per kg wordt afgerekend. Een nadeel is dat niet iedereen zit te wachten op een derde minicontainer.

- Plaats een grote rolcontainer bij de verenigingen zodat mensen die de vereniging willen steunen hun oud papier daar zelf naartoe kunnen wegbrengen. Verenigingen kunnen dit zelf organiseren.

Hoewel dit geen einde maakt aan de huis-aan-huis-inzameling, is dit een waardevolle suggestie. Onderzocht moet worden of de gemeente registratieplichtig voor de tonnages oud papier die op deze manier ingezameld worden en als dat zo is hoe de gemeente aan die administratieve verplichtingen kan voldoen.

- Kunnen we inwoners belonen die hun oud papier naar de milieustraat brengen?

De capaciteit van de milieustraat is krap. Het creeren van extra aanloop, zal de wachttijden langer maken.

- De inzameling van papier is niet vierwekelijks zoals het restafval maar maandelijks. Acht keer per jaar zit er vier weken tussen de ledigingen en vier keer per jaar is dat interval vijf weken. Kan dat niet anders?

Een vierwekelijkse inzameling is mogelijk, maar zo'n extra inzamelronde betekent een hoger prijskaartje.

20.20 uur – 20.35 uur Onderwerp 3 Inzameling snoeiafval in het buitengebied

Huidige situatie
In het buitengebied wordt twee keer per jaar het snoeiafval huis-aan-huis ingezameld. Aan deze inzamelingen zijn voor de bewoners van het buitengebied geen kosten verbonden. Voor bewoners in de kernen is deze service niet beschikbaar. Zij brengen het snoeiafval dat niet in de gft-kliko kan naar een groendepot, waarbij een maximum van 4 m^3 per keer geldt. De snoeiroute in het buitengebied is ontstaan na invoering van het stookverbod. Deze inzameling is niet vastgelegd in een uitvoeringsbesluit of in de verordening. In tegenstelling tot voorheen, heeft de gemeente Bernheze geen contract met een leveringsverplichting voor schoon snoeihout. De aanleiding om snoeiafval in het buitengebied in te zamelen is daarmee dus niet langer actueel.

Kosten
De kosten van de inzameling van het snoeiafval in het buitengebied bedragen circa € 18.500,- per jaar. Deze extra service komt alleen ten goede aan bewoners van het buitengebied maar wordt betaald door alle inwoners. De kosten worden namelijk gefinancierd vanuit het vaste deel van de afvalstoffenheffing waaraan alle inwoners van de gemeente Bernheze mee betalen.

Gelijke dienstverlening voor alle inwoners
Het uitgangspunt is dat de dienstverlening voor iedereen gelijk is, ongeacht of je in de kernen of in de buitengebieden woont. Alle inwoners van de gemeente Bernheze kunnen met hun huishoudelijk snoeiafval terecht bij de twee groendepots binnen de gemeente Bernheze in Heeswijk-Dinther en in Nistelrode. Dat roept de vraag op hoe rechtvaardig het is om de bewoners van de 5 kernen (Heesch, Heeswijk Dinther, Loosbroek, Nistelrode en Vorstenbosch) mee te laten betalen aan een service die alleen aan de inwoners van het buitengebied geleverd wordt. Door snoeihout in het buitengebied niet langer in te zamelen wordt een einde gemaakt aan de ongelijkheid in dienstverlening tussen de kernen en het buitengebied.

Ongelijkheid in dienstverlening
Deze service wordt niet geleverd aan inwoners in de kernen alleen de inwoners van het buitengebied profiteren van deze service. Hoe geeft dit invulling aan het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt?

Vraag aan de commissie ruimtelijke zaken:
Hoe denken jullie over deze ongelijkheid in dienstverlening?

Peiling
Willen jullie doorgaan of stoppen met het ophalen van snoeiafval in het buitengebied?
100% van de commissieleden wil doorgaan met de snoeiroute in het buitengebied.

Wat nemen we mee uit de discussie?

- De snoeiroute is ingevoerd bij de invoering van het stookverbod (schone lucht akkoord)
- Veel houtopstanden zijn op verzoek van en/of in samenwerking met de gemeente geplaatst.
- We willen dat de bewoners bijdragen aan landschapsbeheer, dan moeten we hen daarin tegemoetkomen.
- Samen betalen is rechtvaardig. Dat doen we ook voor luiers.
- De kerstbomen worden alleen in de kernen opgehaald. Dus ook daarbij is de dienstverlening ongelijk!
- Betrek de inwoners van het buitengebied bij de zoektocht naar alternatieven
- Inwoners kunnen het groenafval gratis wegbrengen naar groendepots, maar ook hier kost de verwerking geld. Wat is het verschil aan kosten per ton als de inwoners het zelf wegbrengen naar de groendepots?

20.40 uur – 20.55 uur Onderwerp 4 Inzameling luier- en incontinentiematerialen

In Nederland komt jaarlijks 200 duizend ton babyluiers van 600.000 baby's en peuters en 200 duizend ton incontentiemateriaal van 400.000 ouderen vrij. Dat is circa 8% van het restafval. Luiers en ander incontinentiemateriaal bestaan, naast de inhoud (poep en plas), uit plastics, SAP's (super absorberende polymeren) en cellulose. Voor deze afvalstroom bestaat in Nederland op dit moment één recyclingmogelijkheid bij de ARN in Weurt, die 4% van de totale landelijke hoeveelheid inco-afvalmateriaal kan verwerken.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, Vivianne Heijnen, heeft als doel gesteld om in 2026 afspraken te maken om de gehele productieketen van luiers en incontinentiematerialen circulair te maken via een proces van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV).
Naast de UPV gaat Nederland inzetten op Europese ontwerpeisen voor luiers- en incontinentiemateriaal. Dit is essentieel om in de toekomst op grote schaal, zo duurzaam mogelijk, luiers te kunnen recyclen. Bovendien wordt het gebruik van wasbare luiers gestimuleerd, onder andere door middel van pilots bij kinderopvangcentra.

De gemeente Bernheze ontmoedigt het aanbieden van restafval m.b.v. het diftar. Inwoners kunnen het (in speciale luierzakken verpakte) inco-afval inleveren in zeven ondergrondse inzamelcontainers in de kernen of de bovengrondse rolcontainer op de milieustraat in Heeswijk-Dinther. De luierzakken zijn gratis af te halen bij verschillende supermarkten. Renewi zamelt deze stroom in en brengt het afval naar de verbrandingsoven. Op deze manier worden ziektekiemen en medicijnresten vernietigd, maar ook de materialen waaruit de luiers bestaan. In 2023 is in Bernheze circa 265.000 kg luier- en incontinentie materialen ingezameld.

Tijdens de vaststelling van de begroting 2024 was oorspronkelijk afgesproken dat de ondergrondse inzamelpunten voor incontinentiemateriaal en luiers in alle kernen van Bernheze per 31 januari 2024 zouden vervallen. Op 25 januari 2024 heeft de raad een motie aangenomen om alternatieven voor de luierinzameling te verkennen. Het college werd opgedragen de ondergrondse inzamelpunten voor incontinentiemateriaal en wegwerpluiers in alle kernen van Bernheze open teh ouden worden tot er een werkbaar alternatief voor duurzaam en servicegericht inzamelen van incontinentiemateriaal en wegwerpluiers beschikbaar is. Daarnaast is afgesproken om de kosten te dekken uit de reserve nog nader te bestemmen en de gemeenteraad op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dit dossier.

De structurele kosten van het inzamelen en het verwerken van het huishoudelijk afval dienen betaald te worden uit de opbrengsten van de afvalstoffenheffing. De wijze van financiering uit de reserve nog nader te bestemmen voor het continueren van de inzameling via de ondergrondse containers, is eenmalig in 2024. Bij het verkennen van de verschillende alternateven zullen we daarom rekening moeten houden met de structurele kosten die de alternatieven met zich meebrengen vanaf 2025. We onderscheiden de volgende alternatieven voor de doelgroepen jonge gezinnen, ouderen en andere inwoners van Bernheze die dagelijkste maken hebben met afval in de vorm van wegwerpluiers en ander incontinentiematerialen.

Twee scenario's ter overweging:
Scenario 1 Inzameling laten zoals het nu is, via ondergrondse inzamelcontainers
Scenario 2 Inzameling op alternatieve locaties, zoals kinderdagverblijven en woonzorgcentra

Vraag aan de commissie ruimtelijke zaken:
Welke ideeën leven er bij jullie over het luier- en incontinentie-afval?

Peiling
Geldt voor luiers: iedereen betaalt mee of de vervuiler betaalt?
100% iedereen betaalt mee

Peiling
Willen jullie deze ongelijke dienstverlening stoppen of voortzetten? Voortzetten is solidair.

Wat nemen we mee uit deze discussie?
- Neem incontinentiemateriaal op in het taalgebruik. Houd rekening met gevoelens van schaamte.
- De huidige vormgeving kost 7 euro per huishouden. Overweeg inwoners die inco-materialen aanbieden te compenseren in geld of met een extra container, zoals bij medisch afval.
- Wacht de UPV af alvorens te besluiten over alternatieven
- Betrek KDV en WZC bij ontwikkkeling van alternatieve inzameling.
- Stimuleer het gebruik van wasbare luiers
- Blijf alert op vrijkomen extra verwerkingscapaciteit. Onderzoek welke gemeenten over gaan van ARN naar Meerlanden

20:45 uur – 21.00 uur Afsluiting

We zijn gestart met een forse inhaalslag. De komende jaren hoeven we ons niet te vervelen!
Tips en aandachtspuntenvan de commissieleden en wethouder:

- Voorkom tussentijdse wijzigingen van de Afvalkalender. Inwoners die de kalender op papier hebben, krijgen wijzigingen vaak niet mee. Tussentijdse aanpassingen van de afvalkalender worden alleen in noodgevallen gedaan. Die wijzigingen worden gecommuniceerd via onze website, socials en de MooiBernhezeKrant.
- Zorg dat we weer ‘in control’ komen
- Maak afval scheiden laagdrempelig
- Stel een meerjaren-campagneplan om gedragsverandering te bevorderen
- Kies indicatoren waarmee we tussentijds kunnen evalueren
- Prioriteer! Niet alles hoeft meteen volgend jaar.
- Wees je ervan bewust dat vrijwel iedere verandering tot maatschappelijke onrust leidt. Doseer de wijzigingen!
- Statiegeld en ZAP-‘ers zorgen ervoor dat zwerfafval afneemt. Zet ZAP-‘ers in het zonnetje!
- Volg innovatieve ontwikkelingen en speel daar op in.
- De huidige vorm van Diftar stuurt aan op het ter lediging aanbieden van volle mini-containers. Diftar op gebaseerd op gewicht is storingsgevoeliger dan diftar gebaseerd op ledigingsfrequentie.
- Combineer de herintroductie van de 140 liter restafval-minicontainer met bijstelling van het tarief.
- Houd de raad betrokken op dit dossier.

Wij danken de raadscommissieleden, wethouder en adjunct-griffier voor hun bijdrage.